

البيان والإيضاح في

حكم ترك الصلاة

تأليف:

منصور بن عبد العزيز السماري

**PROPIS
OSTAVLJANJA
NAMZA**

Autor:

Mensur Ibn Abdelaziz Es-Simari

Priprema i obrada:

Safet Suljić

Fakultet Šerijatskih Nauka

ISLAMSKI UNIVERZITET U RIYADU

1

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog

Sva zahvala pripada samo Allahu Uzvišenom, na Njega se oslanjamo, od Njega pomoć tražimo i Njemu se vraćamo. Allahu se utječemo od zli dijela i duša naših. Koga Allah uputi njemu nema zablude, a koga ostavi u zabludi njemu nema upute. Svjedočim da nema drugoga Boga sem Allaha i On nema sudruga, te svjedočim da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, njegov rob i njegov poslanik - neka je mir i spas na Njega i Njegovu porodicu, časne ashabe i sve sljedbenike do Sudnjega dana!

A zatim:

Namaz je najjasni Farz (stroga obaveza), obilježje ove vjere, on je granica između muslimana i mušrika, i nije moguće da on (mušrik) bude od pripadnika ovoga ummeta osim ukoliko

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

izgovori šehadet i počne da obavlja namaz. Allah je ovu vjeru i njeno postojanje vezao direktno za postojanje i opstanaka namaza, pa sve dok je klanjača i namaza biće i ove vjere. Ukoliko bi ovo teško i veliko breme ostavili svi, to bi bio ustvari znak ostavljanja vjere cijele. On je stup vjere, koja ne počiva i ne opstoji osim na njemu (na stubovima) – pa kada bude ostavljen tada je i vjera ostavljena. To je prva stvar koju je Allah propisao od ibadeta i prvo za šta će čovjek biti pitan, pa ako bude primljen primljena su sva druga dijela! To je zadnja stvar koju je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, oporučio svome ummetu kada je napuštao ovaj dunjaluk i to je posljednje što će se izgubiti od vjere pa kada se izgubi – izgubljena je i vjera!!! Allah je namaz propisao i naredio i poslanicima prije.

U tom kontekstu su i riječi Musau, alejhi selam:

ط ط چ ب ر د پ پ پ پ پ پ پ پ پ پ پ پ
ث ث ز ن ت ج طه: ۱۳ - ۱۴

„Ono što ti se objavljuje slušaj! Ja sam, uistinu Allah, drugog boga, osim Mene, nema; zato se samo Meni klanjaj i molitvu obavljaaj - da bih ti uvijek na umu bio!“

Također, spominjući Ibrahima, alejhi selam, kada se je uputio ka Mekki sa Ismailom i njegovom majkom rekao je Allah Uzvišeni:

ی گ ط ر ث د ت گ گی چ ک گ

ج ابراہیم: ۳۷

„Gospodaru naš, ja sam neke potomke svoje
naselio u kotlini u kojoj se ništa ne sije, kod Tvoga
Časnog hrama, da bi, Gospodaru naš, molitvu

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

„O Muhammed, vrijeme namaza je između ova dva vremena, ovo je vrijeme tvoje (vrijeme za namaz) i vrijeme poslanika prije tebe.“²

I nema vjere osim sa ovim ruknom islama, a na ovo upućuju i jasni tekstovi iz Kur'ana i Sunneta a također i Idžma' selefa od ashaba, radijjallahu anhum, spram ostavljača namaza, te da je on Kafir kao i njegovo izlaženje iz okvira ummeta ostavivši ovaj rukn.

Ovo sam pojasnio u poglavljima kako slijedi:

- Prvo poglavlje: Dokazi iz Kur'ana i Sunneta.
- Konsenzus (Idžma') ashaba, radijjallahu anhum.
- Šubhe (sumnje) i odgovor na njih.
- Odgovor na dokaze onih koji su suprotnoga stava.

PRVO POGLAVLJE

² Bilježi Abdurezak u Musanefu 1/531 i imam Ahmed u Musnedu 1/333 i Ebu Davud u Sunenu 1/274 i Tirmizi u Sunenu 1/278-280 i Ibn Huzejme u Sahihu 1/169 i Hakim u Mustedreku 1/193

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

A u vjerodostojnoj zbirci hadisa od imama Muslima bilježi se hadis od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je rekao:

قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- يَقُولُ «تِلْكَ صَلَاةُ الْمُنَافِقِ يَجْلِسُ يَرْقُبُ الشَّمْسَ حَتَّى إِذَا كَانَتْ بَيْنَ قَرْنَيْ الشَّيْطَانِ قَامَ فَتَقَرَّهَا أَرْبَعًا لَا يَذْكُرُ اللَّهَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا».

„To je namaz munafika, sjedi i čeka da kada sunce bude između Šejtanovi rogova, ustane i klanja četiri rekata poput ptice koja jede hranu (kljuca) i ne spominje Allaha osim malo.“³

I ovo je stanje i ophođenje munafika prema namazu!!!

Svako onaj ko bude obavljao namaz poput gore spomenutog stanja da čeka sunce da skoro zađe, te da klanja tako brzo kao što to ptica jede hranu (kljuca), i ne ustaje na namaz svjesno u ime Allaha – ta on je kafir, jasnog (vidljivog) kufra.

3. Bilježe imami Buhari i Muslim hadis od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da će Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na Sudnjem danu prepoznati svoj ummet tako što će oni da dođu do njegova vrela a na njima će biti tragovi od abdesta (bijelilo).

Pa će biti upitan ko da priđe vrelu? Na to će Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reći: „Moj ummet, moj ummet.“ Pa će Mu biti rečeno: „Ti ne znaš šta su uradili (učinili) poslije tebe!“

Pa iz rečenoga proizlazi da onaj ko bude ostavio namaz on je u stvari i ostavljač abdesta bez imalo sumnje i njega odnosno

³ Sahih Muslim 2/110

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

takvoga neće prepoznati Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na Sudnjem danu niti će pitati za njega i takav je Kafir – Murted (otpadnik) bez dileme.

4. Rekao je Allah Uzvišeni kudeći i opisujući stanje kafira:

بِطَرٍّ وَخَسِرَ ۝ ۳۱ ۝ ۳۲ ۝ الْقِيَامَةُ: ۳۱ - ۳۲

"Nije vjerovao nije molitvu obavljao, nego je poricao i leđa okretao."

I pošto je značenje islama ustvari potvrda vijesti i naredbe kao i povodenje za tim onda suprotno tome biva poricanje i u laž utjerivanje (okretanje). U ajetu je laž suprotna potvrdi i povodenju, dok je okretanje ustvari ostavljanje namaza – i to je nesreća i propast.

Rekao je Allah Uzvišeni:

بِطَرٍّ وَخَسِرَ ۝ ۱۵ ۝ ۱۶ ۝ اللَّيْلُ: ۱۵ - ۱۶

„Zato vas opominjem razbuktalom vatrom, u koju će ući samo nesretnik, onaj koji bude poricao i glavu okretao.“

I rekao je, dželle džellallahu, pojašnjavajući koje sretan i koje taj ko je uspio:

بِطَرٍّ وَخَسِرَ ۝ ۱۴ ۝ ۱۵ ۝ ۱۶ ۝ ۱۷ ۝ ۱۸ ۝ ۱۹ ۝ ۲۰ ۝ ۲۱ ۝ ۲۲ ۝ ۲۳ ۝ ۲۴ ۝ ۲۵ ۝ ۲۶ ۝ ۲۷ ۝ ۲۸ ۝ ۲۹ ۝ ۳۰ ۝ ۳۱ ۝ ۳۲ ۝ ۳۳ ۝ ۳۴ ۝ ۳۵ ۝ ۳۶ ۝ ۳۷ ۝ ۳۸ ۝ ۳۹ ۝ ۴۰ ۝ ۴۱ ۝ ۴۲ ۝ ۴۳ ۝ ۴۴ ۝ ۴۵ ۝ ۴۶ ۝ ۴۷ ۝ ۴۸ ۝ ۴۹ ۝ ۵۰ ۝ ۵۱ ۝ ۵۲ ۝ ۵۳ ۝ ۵۴ ۝ ۵۵ ۝ ۵۶ ۝ ۵۷ ۝ ۵۸ ۝ ۵۹ ۝ ۶۰ ۝ ۶۱ ۝ ۶۲ ۝ ۶۳ ۝ ۶۴ ۝ ۶۵ ۝ ۶۶ ۝ ۶۷ ۝ ۶۸ ۝ ۶۹ ۝ ۷۰ ۝ ۷۱ ۝ ۷۲ ۝ ۷۳ ۝ ۷۴ ۝ ۷۵ ۝ ۷۶ ۝ ۷۷ ۝ ۷۸ ۝ ۷۹ ۝ ۸۰ ۝ ۸۱ ۝ ۸۲ ۝ ۸۳ ۝ ۸۴ ۝ ۸۵ ۝ ۸۶ ۝ ۸۷ ۝ ۸۸ ۝ ۸۹ ۝ ۹۰ ۝ ۹۱ ۝ ۹۲ ۝ ۹۳ ۝ ۹۴ ۝ ۹۵ ۝ ۹۶ ۝ ۹۷ ۝ ۹۸ ۝ ۹۹ ۝ ۱۰۰ ۝

„Postići će šta želi onaj koji se očisti i spomene ime Gospodara svoga pa molitvu obavi!“

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

Allah je također spomenuo Jevreje i njihovo jasnu spoznaju i znanje o Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem:

بِطَرَجٍ أَمْ يَكُنَّ عَيْنًا مِّنْ عَيْنِ الَّذِي يُبْصِرُ ۚ ﴿١٤٦﴾ البقرة: ١٤٦

„Oni kojima smo dali Knjigu znaju Poslanika kao što sinove svoje znaju.“

Od ove spomenute vrste kufra, jeste i kufr Ebu Taliba, on je znao i spoznao stvarnost da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, iskren - to je i potvrdio, sam rekao u svome šieru (pjesmama). I svi ovi su kafiri i nisu spoznajom istine ušli u islam, jer nisu se povelili za Allahovim naredbama koje ne mogu počivati na osnovama ako nema namaza.

Rekao je Uzvišeni, Slavljeni:

بِطَرَجٍ أَمْ يَكُنَّ عَيْنًا مِّنْ عَيْنِ الَّذِي يُبْصِرُ ۚ ﴿١٥﴾ السجدة: ١٥

“U Naše riječi vjeruju samo oni koji, kad se njima opomenu, licem na tle padaju, i koji Gospodara svoga veličaju i hvale i koji se ne ohole.”

U ovom ajetu nije rečeno kada se opomene ajetima samo ih priznaju, nego oni to i čine i povode se za tim naredbama a Allah je učinio posebni obilježjem i napravio razliku i vjernike počastio da mu na sedždu padaju.

Rekao je Uzvišeni:

بِطَرَجٍ أَمْ يَكُنَّ عَيْنًا مِّنْ عَيْنِ الَّذِي يُبْصِرُ ۚ ﴿٣١﴾ الروم: ٣١

“Obraćajući Mu se predano! Bojte se Njega i obavljajte molitvu, i ne budite od onih koji Mu druge ravnim smatraju!”

I pojasnio je Uzvišeni da je znak (oznaka) mušrika njihov čin ostavljanja namaza.

Allah je strogu kaznu obećao onome ko ostavi namaz, i to još na jeziku Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, odnosno da ostavljača namaza taj čini izvodi iz imana i nema druge stroge obaveze koja jasno rastavlja kufr i iman mimo NAMAZA.

5. Od Džabira Ibn Abdullaha, radijallahu anhum, se prenosi da je rekao: Čuo sam Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem da kaže:

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: بَيْنَ الرَّجُلِ وَبَيْنَ الشِّرْكِ أَوْ الْكُفْرِ تَرْكُ الصَّلَاةِ.

“Između čovjeka i između Širka ili Kufra je ostavljanje namaza.”⁴

6. Od Burejde Ibn Husejba, radijallahu anhu, se prenosi da je rekao:

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يُرَيْدَةَ عَنْ أَبِيهِ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: الْعَهْدُ الَّذِي بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ الصَّلَاةُ فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ.

“Ugovor između nas i njih je namaz, pa koga ostavi počinio je Kufr.”⁵

Pa je iz kruga imana izveden svako onaj ko prekine vezu sa imanom, tako Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ne

⁴ Bilježi imam Ahmed 23/365 imam Muslim 1/88

⁵ Bilježi imam Ahmed 38/20

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

bih napadao neki narod (područje) sve dok ne svane pa ukoliko bi čuo ezan ostavio bih ih, a ako ne ne bih čuo udario bi na njih.⁶

Istu stvar praktikovao je i Ebu Bekr Es-Sidik, radijallahu anhu,⁷ i to je najjasni vid Tevhida, granica između nosioca imana i nosioca kufra.

7. U vjerodostojnim zbirkama hadisa imama Buharije i Muslima bilježi se hadis od Ubade Ibn Samita, radijallahu anhu, da je rekao: *"Pozvao nas je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, da mu damo prisegu, pa smo dali. A od stvari na koje smo dali prisegu jeste potpuna pokornost i poslušnost u onome što volimo i mrzimo, pokornost u poteškoći i lakhoći pa je to ostavilo veliki trag na nama, te da se ne borimo protiv onih koji imaju vlast (naši vođa) te je dodao alejhi selam:*

„Osim da vidite kod njih jasan kufr, a za to imate kod Allaha Burhan (jasan dokaz).“

U sahih Muslimu bilježi se hadis od Ummu Selem, radijallahu anha, da je rekla, rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّهُ سَتَكُونُ أَمْرَاءُ تَعْرِفُونَ وَتُنْكِرُونَ فَمَنْ أَنْكَرَ فَقَدْ بَرِيَ وَمَنْ كَرِهَ فَقَدْ سَلِمَ وَلَكِنْ مَنْ رَضِيَ وَتَابَعَ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَلَا نُقَاتِلُهُمْ قَالَ لَا مَا صَلَّوْا لَكُمْ الْخُمْسَ.

„Biće vam postavljani emiri (vođe), pri kojima će biti djela koja su vam draga, ali i onih koja su vam

⁶ Bilježi imam Buhari u Sahihu od Enesa radijallahu anhu

⁷ Bilježi Muhammed Ibn Nasr u dijelu Tazimu Kadru Es-Sala 2/923

mrska, tako da ko srcem bude mrzio (takve postupke) – biće pošteđen; ko protiv takvih djela bude govorio – biće spašen, ali loše je ko (takva djela) bude prihvatio i njima zadovoljan bude bio...?! Rekoše: Zar se nećemo boriti protiv takvih? Reče: Ne, sve dok budu obavljali namaz!“⁸

I ovaj hadis je dokaz da ostavljanje namaza kufr, a oni koji ga ostave su nevjernici, a mi zato imamo u Allahovoj knjizi jasan dokaz (Burhan).

7. Od Muaz Ibn Džebela, radijallahu anhu, se prenosi da je rekao, rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

**عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ قَالَ قَالَ: "رَأْسُ الْأَمْرِ
الْإِسْلَامُ وَعَمُودُهُ الصَّلَاةُ..."**

„Kruna (vrhunac) svega je islam a njegova osnova (stup) je namaz...“⁹

Pa kao što je to slučaj sa šatorom ukoliko padne njegov nosač, oslonac pada i sve drugo također i namaz u islamu, kao što je značenje hadisa od Enesa Ibn Malika, radijallahu anhu u kome kaže Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

**نقله السيوطي في "الجامع الصغير" عن
الطبراني، ولفظه: "أول ما يُحاسب به
العبد يوم القيامة الصلاة، فإن صلحت
صلح له سائر عمله، وإن فسدت فسد
سائر عمله."**

"Prvo za što će čovjek biti pitan na Sudnjem danu je namaz, pa ako bude ispravan bit će i ostala

⁸ Bilježi imam Ahmed 44/149

⁹ Bilježi imam Ahmed 5/231 i Tirmizi 5/12

*dijela. A ako ne bude ispravan, neće biti ni ostala dijela."*¹⁰

DRUGO POGLAVLJE

KONSENZUS (IDŽMA') ASHABA RADIJJALLAHU ANHUM

Preneseno je od ashaba Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je ostavljač namaza Kafir, i ne spominje se niti od jednog od njih stav suprotan tome.

Od Misver Ibn Mahrema i Ibn Abbasa, radijjallahu anhuma, se prenosi da su došli kod Omer Ibn Hattab, a radijjallahu anhu, kada je bio uboden, te kada je osvanula zora, a on je bio izgubio svijest počeli su da ga dozivaju i da ga bude, no on se nije budio. Pa su neki od njih rekli, ako ne može nikako drugačije da ga probudite, spomenite mu namaz, pa su rekli: O vođo pravovjernih: Namaz, namaz te se probudi (trznu) i reče:

„Namaz, namaz... da, nema časti (vrijednosti) u islamu onaj ko ostavi namaz.“ Te je klanjao a njegove rane su krvarile.¹¹

Od Ebu Melha El-Hezlija, radijjallahu anhu, se prenosi da je rekao: Čuo sam Omera, radijjallahu anhu, da kaže: *„Nema islama onaj ko ne klanja.“*¹²

¹⁰ Bilježi Taberani u Mu'džemu El-Evsat

¹¹ Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/982-896

¹² Bilježi Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/897

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

I ovo je govor Omera, radijallahu anhu, u prisustvu ashaba, radijallahu anhum - oni su svi to prihvatili i niti jedan od njih nije to porekao!

Od Vehba Ibn Munebiha, radijallahu anhu, se prenosi da je on pitao Džabir Ibn Abdullaha, radijallahu anhuma:

„Da li među klanjačima ima Taguta? Pa je rekao: Ne. Te sam ga pitao da li među njima ima mušrika? Pa je rekao: Ne, te me je obavijestio da je čuo Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao: “Između čovjeka i između Širka ili Kufra je ostavljanje namaza.”, te sam ga pitao: Jeste li vi smatrali (gledali na) grijehe Širkom? Rekao je: Ne, da Allah sačuva od toga! I nisu smatrali da među klanjačima ima mušrika.”¹³

A ovo također prenosi i Ebu Zubejra, radijallahu anhu, da je rekao, čuo sam čovjeka kako pita Džabira, radijallahu anhu: Da li ste vi smatrali i gledali grijehe da su širk? Pa je rekao: Ne.

A bio je i upitan šta je između čovjeka i širka? Pa je rekao: *„Ostavljanje namaza.”¹⁴*

Rekao je Mudžahid Ibn Džebr, rekao sam Džabiru Ibn Abdullahu, radijallahu anhuma: *„Šta je pravilo razliku između imana i kufra od dijela za vremena Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem? Pa odgovorio: Namaz.”¹⁵*

Rečeno je Abdullah Ibn Mesudu, radijallahu anhu: Allah je mnogo (često) puta spomenuo u Kur'anu namaz:

¹³Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/875-876

¹⁴Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/904

¹⁵ Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/877

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

بَ تَ جَ طَ كَ كَ كَ كَ جَ المعارج: ٢٣

„Koji molitve svoje budu na vrijeme obavljali.“

بَ تَ جَ جَ جَ جَ جَ جَ جَ الأنعام: ٩٢

“I o molitvama svojim brigu brinu.”

Pa je rekao: “To se odnosi na namaska vremena (čuvanje istih).” Na što su mu rekli: O oče Abdullahov zar se ovo ne odnosi na ostavljanje namaza? Pa je rekao: „Ne, ostavljanje namaza je KUFR.“¹⁶

Te se od njega također prenosi da je rekao, radijallahu anhu:

„Ko ostavi namaz on nema vjere!“¹⁷

Od Ebu Derda', radijallahu anhu, se prenosi da je rekao:

„Ko ostavi namaz taj nema vjere!“¹⁸

Od Ibn Abbasa, radijallahu anhuma, bilježi se da je rekao:

„Ko ostavi namaz, on je počinio Kufr.“¹⁹

Od Abdullaha Ibn Šekika, rahimehullahu, se prenosi da je rekao:

„Nisu ashabi Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ništa smatrali (gledali) kufrom od dijela ukoliko bi se ostavila osim namaza.“²⁰

¹⁶Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 1/136-138

¹⁷Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/898-899

¹⁸Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/903

¹⁹Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/900

²⁰ Bilježi imam Tirmizi 5/14 i Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/904-905

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

Rekao je Hasan El-Basri, rahimehullahu: „*Preneseno mi je da su ashabi Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, govorili: Između čovjeka i između širka je ostavljanje namaz bez opravdanja (šerijatski opravdanog razloga).*“²¹

I ovo je konsenzus koji se prenosi od ashaba Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, o kufru ostavljača namaza i ovo ustvari derogira pokušaj tevila (traženja opravdanja) svakoga onoga ko to pokušava da opravda ili drugačije protumači.

Također, bilježi se od tabina i oni poslije njih tekfir ostavljača namaza.

Od Mi'kala Ibn Ubejdullaha El-Džezrija, rahimehumullahu, se prenosi da je rekao: Rekao sam Nafiji: „*Čovjek priznaje da je istina ono što je Allah objavio i što je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pojasnio a potom kaže: Ja ostavljam namaz, a znam da je to istina od Allaha Uzvišenog? Pa je rekao Nafia: „To je kafir“ a zatim je svoju ruku otrgnuo od moje od bijesa i ljutnje.*“²²

Od Seida Ibn Džubejra, rahimehullahu, se prenosi da je rekao:

„*Ko ostavi namaz namjerno on je Kafir.*“²³

Od Ejuba Es-Sihtijanija, rahimehullahu se prenosi, da je rekao:

„*Ostavljanje namaza je kufr oko čega nema razilaska.*“²⁴

²¹ Bilježi Hilal u Sunenu 4/142

²² Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/924

²³ Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/889

²⁴ Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/925

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

Od Jahje Ibn Meina, rahimehullahu, se prenosi da je rekao: Rečeno je Abdullah Ibn Mubareku: Ovi ljudi govore: Ko ne posti i ko ne klanja a to priznaje kao obavezu (propis) – on je mu'min potpunoga imana! Pa je rekao Abdullah: *„Mi ne govorimo kao što govore ti ljudi! Kažemo: Ko ostavi namaz bez opravdanja tako da njegovo vrijeme (vrijeme namaza) uđe u drugo namasko vrijeme – on je Kafir.“*²⁵

A pod značenjem riječi ovi ljudi misli i odnosi se na Murdžije.

Upitan je Ahmed Ibn Hanbel, rahimehullahu, o onome ko ostavi namaz namjerno: Pa je rekao: *„Ne tekfirimo nikoga zbog grijeha osim ostavljača namaza koji to čini svjesno (namjerno). Pa ukoliko ostavi namaz da prođe njegovo vrijeme i uđe u drugo namasko vrijeme traži se od njega (tri puta) da se pokaje.“*²⁶

Upitan je Sadik Ibn Fadl o ostavljaču namaza, pa je rekao:

*„Kafir“.*²⁷

Rekao je Ali Ibn Medini, rahimehullahu: *„... ostavljanje namaza je kufr, nije ništa od dijela ukoliko se ostave kufr osim ostavljanja namaza i ko ga ostavi on je kafir, kojeg je dozvoljeno ubiti.“*²⁸

Rekao je Ebu Abdullah Ibn Nasr El-Mervezi, rahimehumullahu: Čuo sam Ishaka Ibn Rahaveja da kaže: *„Ispravnim putem se prenosi od Allahova Poslanika, sallallahu alejhi*

²⁵Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/926-927

²⁶Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/927

²⁷Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/929

²⁸ Šerh Itikad Ehlu Sune od Lalikaia 5/963

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

ve sellem, da je ostavljač namaza kafir a to je ustvari bio stav uleme nakon Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, sve do današnjih dana, da je ostavljač namaza koji to čini namjerno, svjesno bez opravdanog šerijatskog razloga tako da njegovo vrijeme prođe KAFIR. “²⁹

* * *

TREĆE POGLAVLJE

²⁹Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/929

ŠUBHE (NEJASNOĆE) OKO OSTAVLJAČA NAMAZA I ODGOVOR NA NJIH

PRVA ŠUBHA:

Riječi nekih: Šerijatski tekstovi koji upućuju na kufr ostavljača namaza su ustvari spuštani i odnose se na onoga ko zaniječe obaveznost namaza kao šerijatskog propisa!!!

Ova konstatacija neispravna je sa nekoliko aspekta:

- U ovome stavu je ustvari nijekanje ili isključivanje poente koju je želio Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, da kaže odnosno da sam propis veže za to. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, donio je hukm (propis) ostavljača namaza mimo da je spomenuo onoga ko to niječe kao obavezu!
- Da se iz spomenuti riječi može razumjeti nešto mimo onoga što je rekao i smatrao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kada je izrekao propis ostavljača namaza. Svako onaj ko zaniječe obaveznost namaza kao propisa on je kafir pa makar i kada bi klanjao namaz i došao sa svim onim što je od ruknova ili vadžiba namaza!
- Kada bi se ovo odnosilo na nijekanje namaza kao obaveze (ukoliko bi se tako prihvatilo) ne bi onda došla dodatna specifikacija toga propisa u Kur'anu, Sunnetu ili Idžmau' ashaba i svih onih poslije njih kao dodatno značenje toga ili dodatna korist, nego bi taj propis bio općeniti za sve ruknove islama kao što je to Zekat, Post, Hadždž i drugi ruknovi islama – pa svako onaj ko bi ostavio bilo šta od ruknova negirajući obaveznost toga onda bi se za njega vezao propis tekfira.³⁰

³⁰ Pogledaj djelo Ibn Usejmina o namazu

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

DRUGA ŠUBHA:

Riječi nekih: Ostavljanje namaza je od vrste kufra amelija (kufra od dijela a ne od ubjeđenja) te kufr ameli ne izvodi iz kruga islama!!!

Odgovor: Kufr od dijela može da bude razlogom izlaska iz kruga islama kao što je sedžda nekome mimo Allahu, ili prinošenje i klanje žrtve u nečije drugo ime – i ovo je VELIKI KUFR shodno Kur'anu, Sunnetu a i po idžmau ispravnih prethodnika, a od ove vrste je i ostavljanje namaza, dakle on je kufr ameli koji izvodi iz vjere kao što smo prethodno to pojasnili.

TREĆA ŠUBHA:

Riječi nekih: Da je značenje kufra ostavljača namaza koji se spominje u istoimenom hadisu ustvari KUFR DUNE KUFR (kufr koji ne izvodi iz vjere) i ovo je također neispravno sa nekoliko aspekta:

- Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je učinio namaz jasnom granicom između kufra i imana, te između mu'mina i kafira pa je rekao:

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: بَيْنَ الرَّجُلِ وَبَيْنَ الشِّرْكِ أَوْ الْكُفْرِ تَرْكُ الصَّلَاةِ.

“Između čovjeka i između Širka ili Kufra je ostavljanje namaza.”³¹

Od Sevbana, radijallahu anhu, se prenosi da je rekao, čuo sam Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:

³¹ Bilježi imam Ahmed 23/365

" بَيْنَ الْعَبْدِ وَبَيْنَ الْكُفْرِ وَالْإِيمَانِ الصَّلَاةُ، فَإِذَا تَرَكَهَا فَقَدْ أَشْرَكَ "

„Između roba i između Širka i Imana je Namaz, pa kada ga ostavi počinio je širk.“³²

Od Enesa, radijallahu anhu, se prenosi a on od Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:

عَنْ أَنَسٍ بْنِ مَالِكٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: لَيْسَ بَيْنَ الْعَبْدِ وَالشِّرْكِ إِلَّا تَرْكُ الصَّلَاةِ فَإِذَا تَرَكَهَا فَقَدْ أَشْرَكَ.

„Nije ništa između roba i između Širka osim ostavljanje namaza, pa kada ga ostavi počinio je Širk.“³³

Od Burejde od njegova oca se prenosi da je rekao, rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يُرَيْدَةَ عَنْ أَبِيهِ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: الْعَهْدُ الَّذِي بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ الصَّلَاةُ فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ.

“Ugovor između nas i njih je namaz, pa koga ostavi počinio je Kufr.”³⁴

I granica koja je spomenuta ovdje je stvar koja razgraničuje ove dvije strane i nemoguće je da uđe jedna u drugu.

- Kufr ostavljača namaza je kufr koji izvodi iz kruga islama (iz ummeta) i na ovo upućuju drugi dokazi sa drugim

³² Tergib Albani strana 227 pod brojem 565

³³ Musned Sahabe 20/442

³⁴ Bilježi imam Ahmed 38/20

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

kontekstom kao što smo to prethodno spominjali, stoga je obaveza da se uzme i razumije ovaj propis onako kako i na šta ustvari upućuju samo dokazi i kontekst hadisa.

- Idžma' odnosno konsenzus ashaba Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da oni nisu smatrali ništa od dijela ukoliko bi se ostavila kufrom osim ostavljanje namaza.
- Namaz nije kao drugi ruknovi islama, on je drugi rukn od ruknova islama, te stub vjere, oznaka muslimana po kome se prepoznaju i raspoznaju... rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

عَنْ أَنَسٍ بْنِ مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَنْ صَلَّى صَلَاتَنَا وَاسْتَقْبَلَ قِبْلَتَنَا وَأَكَلَ ذَبِيحَتَنَا فَذَلِكَ الْمُسْلِمُ الَّذِي لَهُ ذِمَّةُ اللَّهِ وَذِمَّةُ رَسُولِهِ.

„Ko bude klanjao kao što mi klanjamo, i bude se okrenu ka Kibli kojoj se mi okrećemo, i bude jeo što mi zakoljemo ta on je musliman koji ima zaštitu (utočište) kod Allaha i kod Poslanika...”³⁵

Također, kada se želi da kaže nešto za muslimane vjernike ili ulemu spram drugi kaže se: razišli se nosioci namaza (klanjači) ili pak razišli se sljedbenici Kible ili pak riječi: Ne tekfirimo nikoga od pripadnika naše kible... i ostavljač namaza je opisan kao Kafir a što ima za posljedicu da je takav ustvari izašao iz kruga islama.³⁶

ČETVRTA ČUBHA:

³⁵ Bilježi imam Buhari 1/402

³⁶ Djelo šejha Ibn Usejmina o namazu

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

Riječi nekih: Ostavljač namaza koji to čini namjerno i svjesno ne bude kafir sve dok ne umre na tome nakon čega bi se ustvari razaznalo da je on kafir?

Odgovor: Ukoliko je on kafir kada ga ostavi, ta on je ustvari kafir onoga momenta kada bude ubjeđen da je ostavio namaz a to je ustvari da ga ostavi tako da prođu sva namaska vremena koja je odredio Allah i Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i na kome bi se složili islamski učenjaci da je to vrijeme prošlo. Kao onaj ko ostavi Podne ili pak Ikindiju tako da sunce potpuno zađe bez opravdanog šerijatskog razloga za to – na ovoj osobi bi se ustvari ispunilo da je on od onih koji ostavljaju namaz. I na kraju, smrt nije pokazatelj kufra nikoga a niti također imana istoga, osim onoga što je prethodilo tome od dijela i onoga što je uradio.³⁷

ČETVRTO POGAVLJE

³⁷ Stav i govor Ishaka Ibn Rahaveja u dijelu "Ta'zimu kadru Salat"2/935

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

Također, ostavljanje namaza je od kufra kojeg Allah neće oprostiti a Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je ovaj prijestup odnosno grijeh nazvao Širkom.

2. Ono što je općenito a u isto vrijeme ograničeno (specifično) za dokaze koji upućuju na kufr ostavljača namaza – pa specifična forma je ustvari presudna nad općenitom. Jer je specifično jasno (precizno) dok je opća forma ustvari nešto pomiješano (mutešabih) pa je obaveza da se mutešabih vrati na jasnu, preciznu formu.

Kao što je to hadis koji se prenosi od Utban Ibn Malika, radijallahu anhu, od Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:

عَنْ ابْنِ شِهَابٍ قَالَ أَخْبَرَنِي مُحَمَّدُ بْنُ
الرَّبِيعِ الْأَنْصَارِيُّ أَنَّ عِثْيَانَ بْنَ مَالِكٍ وَكَانَ
مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
مِمَّنْ شَهِدَ بَذْرًا مِنَ الْأَنْصَارِ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "فَإِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ عَلَى
النَّارِ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَتَّبِعِي بِذَلِكَ
وَجْهَ اللَّهِ."

„Doista je Allah zabranio vatri onoga ko kaže LA ILAHE ILLAHLAH želeći time Allahovo lice.“³⁸

I hadis Enesa, radijallahu anhu, od Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:

قَالَ أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ وَمُعَاذُ رَدِيقُهُ عَلَى الرَّحْلِ قَالَ يَا مُعَاذُ
بَنَ جَبَلٍ قَالَ لَبَّيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَسَعْدَيْكَ
قَالَ يَا مُعَاذُ قَالَ لَبَّيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ
وَسَعْدَيْكَ ثَلَاثًا قَالَ: مَا مِنْ أَحَدٍ يَشْهَدُ أَنْ

³⁸ Muttefekeun Alejhi

**لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ
صِدْقًا مِنْ قَلْبِهِ إِلَّا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَى النَّارِ.**

„Nema niti jednog čovjeka koji svjedoči da nema drugog Bog sem Allaha i da je Muhammed Njegov Poslanik iskreno iz srca a da ga Allah neće zabraniti vatri.“³⁹

I sve ono što ima značenje sličnoga, a ponajviše je ustvari tih dokaza ove prirode baš iz ovoga dijela. I ono što pojašnjava specifikaciju ovih općeniti formi jeste da svako onaj ko niječe neku naredbu od Allahovi naredbi ili pak ko ohalali haram a pri tome on svjedoči LA ILAHE ILLALLAH VE ENE MUHAMEDEN RESULULLAH – biva kafir po Idžmau' (konsenzusu) i ovim ustvari biva pokvareno to njihovo dokazivanje tim određenim (posebnim) dokazima.

3. Ono što se prenosi i ujedno veže za stanje, traženja i gledanja opravdanja ostavljaju namaza odnosno da nije ispravno da se kaže ili veže za takvoga epitet ostavljač namaza.

Kao što je stanje onih koji su spomenuti u hadisu Huzejfe Ibn Jemana, radijallahu anhu, kada je rekao: Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

**عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: يَذْرُسُ الْإِسْلَامُ كَمَا
يَذْرُسُ وَشْيُ الثَّوْبِ حَتَّى لَا يُدْرَى مَا
صِيَامٌ وَلَا صَلَاةٌ وَلَا يُسْكُ وَلَا صِدْقَةٌ
وَلَيْسَرَى عَلَى كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي
لَيْلَةٍ فَلَا يَبْقَى فِي الْأَرْضِ مِنْهُ آيَةٌ
وَتَبْقَى طَوَائِفٌ مِنَ النَّاسِ الشَّيْخُ الْكَبِيرُ**

³⁹ Muttefekeun Alejhi

وَالْعَجُوزُ يَقُولُونَ أَذَرَكْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ هَذِهِ
الْكَلِمَةِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فَتَحْنُ نَقُولُهَا.
فَقَالَ لَهُ صَلِّ مَا تُغْنِي عَنْهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا
اللَّهُ وَهُمْ لَا يَذُرُونَ مَا صَلَاةٌ وَلَا صِيَامٌ
وَلَا نُسُكٌ وَلَا صَدَقَةٌ فَأَعْرَضَ عَنْهُ حَذِيقَةٌ
ثُمَّ رَدَّهَا عَلَيْهِ ثَلَاثًا كُلَّ ذَلِكَ يُعْرِضُ عَنْهُ
حَذِيقَةٌ ثُمَّ أَقْبَلَ عَلَيْهِ فِي الثَّالِثَةِ فَقَالَ
يَا صَلِّ تُنَجِّهِمْ مِنَ النَّارِ ثَلَاثًا.

„Habat će se islam (nestajati) kao što se haba (cijepa, nestaje) odjeća tako da neće se znati šta je post, aniti šta je namaz a niti šta su obredi, niti šta je sadaka (milostinja) i Allah će da u jednoj noći podigne Kur'an tako da na zemlji neće ostati niti jedan ajet. I ostat će skupina ljudi, oronuli čovjek i starica koji će govoriti zatekli smo naše očeve na ovim riječima LA ILAHE ILLALLAH i mi ih isto govorimo... Pa je rečeno Huzejfi Ibn Jemanu Šta im koristiti izgovor riječi LA ILAHE ILLALLAH kad ane znaju za namaz, post, sadaku a niti za obrede? Pa se Huzejfe okrenuo od njega, pa je ovaj hadis ponovio njima tri puta i svaki puta bi se okrenuo od njega, da bi treći puta prišao mu: „To će ih spasiti od vatre.“ Rekao je ovo tri puta!⁴⁰

I ove je spasila jedna riječ, odnosno riječ Tewhida jer oni nisu znali propise islama a niti su to mogli da dokuče, a ostavljanje nečega biva ustvari kada toj osobi dođe naredba da to čini pa ga ne čini. A ovi spomenuti u hadisu su ustvari oni koji su činili krajnju stvar koja je došla do njih i njihove stanje je kao stanje

⁴⁰ Bilježi Ibn Madže 4049 i Hakim u Mustedreku 4/473

onih što su umrli prije nego što je ova vjera bila propisana ili oni koji su umrli na samom početku islama. Ili pak ko umre prije nego nauči nešto od vjerski obreda, ili pak ko umre prije nego dopre do njega znanje o određenom propisu kao što su ljudi koji prime islam u nevjerničkim zemljama i umre prije nego što do njega dopru propisi islama.⁴¹

DRUGO:

RAZRAĐEN (POJAŠNJEN) ODGOVOR: I tokom ovoga izlaganja spomenut ću vjerodostojne predaje koje su oni koristili kao dokaz, i na njih ću da vršim analogiju ili poređenje u značenju onoga što je došlo a oni to nisu spomenuli:

1. Neki od njih dokazuju hadisom Aiše, radijallahu anha, da je rekla, rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: ثَلَاثٌ أَخْلِفُ عَلَيْهِنَّ لَا يَجْعَلُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مَنْ لَهُ سَهْمٌ فِي الْإِسْلَامِ كَمَنْ لَا سَهْمَ لَهُ فَأَسْهُمُ الْإِسْلَامِ ثَلَاثَةٌ الصَّلَاةُ وَالصَّوْمُ وَالزَّكَاةُ...

„Tri su stvari u koje se zaklinjem, i nije Allah Uzvišeni učinio (izjednačio) onoga koji ima udio (obilježje) u islamu kao onaj koji nema. Udjeli (obilježja) islama su tri: Namaz, Post i Zekat...”⁴²

Ono što oni razumiju, i čime dokazuju iz ovoga hadisa su: da je Allah učinio namaz jednim od tri obilježja ili udjela islama, zatim je pojasnio Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, da onaj ko bude obavio jedan od ova tri obilježja on ustvari ima udio u islamu... pa recimo, ko bude ispoštovao propis zekata samo, a

⁴¹ Pogledaj djelo Ibn Usejmina o namazu

⁴² Bilježi imam Ahmed u Musnedu 6/145

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

ostavi namaz i post on ustvari ima udio u islamu tj. Nagradu od toga – pa kada bi ostavljanje namaza bilo ustvari značenje izlaska iz ovoga ummeta onda on ne bi imao udjela niti nagrade u tome.

A odgovor na ovo, jeste da se kaže: Ukoliko ne bi čovjek došao sa ova tri dijela ili obilježja islama odnosno ostavio ih sva tri pa da li on ima udio (nagradu) u islamu? Pa ako kažeš: Da, on ima udio u islamu... on bi ustvari pokvario tim svojim stavom smisao hadisa koji je spomenuo, odnosno učinio bi istim onoga ko ima obilježje (udio) u islamu i ko to nema!!!

A ako bi rekao: On nema udjela (obilježja) u islamu... on bi ga ustvari protekfirio zbog ostavljanja namaza ujedno i sa ostavljanjem posta i zekata, a svi smo mi složni da ostavljanje posta i zekata nije kufr koji izvodi iz vjere i ovim ostaje da razlog njegova tekfira ustvari biva ostavljanje NAMAZA, jer njegovo ostavljanje, je ustvari i ostavljanje onoga mimo toga na šta upućuju šerijatski tekstovi koji govore o kufru ostavljača namaza – i ovo je dokaz ili hudže za onoga ko tekfiri svakoga ko ostavi namaz!!!

2. Neki su dokazivali hadisom Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je rekao, rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

عن أبي هريرة أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: إن للإسلام صوي ومناارا كمنار الطريق من ذلك أن يعبد الله لا يشرك به شيئاً وتقام الصلاة وتؤتى الزكاة ويحج البيت ويصام رمضان والأمر بالمعروف والنهي عن المنكر وتسليمك على أهل بيتك إذا دخلت عليهم وتسليمك على بني آدم إذا لقيتهم فإن ردوا عليك ردت عليهم

**الملائكة وإن لم يردوا عليك ردت عليك
الملائكة ولعنتهم أو سكت عنهم ومن
انتقص منهن شيئاً فهو سهم من
الإسلام تركه ومن نبذهن فقد ولي
الإسلام ظهره.**

„Doista islam je jasan poput utrto (osvijetljenog) puta, a od toga je da se obožava Allah ne pridružujući Mu ništa, da se obavlja namaz, daje zekat, hodočasti Allahova kuća, posti mjesec Ramazan, naređivanje na dobro i odvrćanje od zla, da nazoveš selam svojoj porodici kada uđeš (dodeš) kod njih, te da selamiš sinove Ademove (muslimane) kada ih sretnješ pa ako ti uzvrate na selam, i njima meleki odvrte, a ako ne bi ti odvratili na selam onda tebi uzvrate meleki i njih oni proklinju ili pak šute (ne dove za njih), a ko zanegira nešto od toga pa to je obilježje od obilježja islama koje je zanijekao (ostavio) a ko zaniječe nešto od toga – islam je čist od njega (nema udjela u islamu).“⁴³

Odgovor na ovo je: Ukoliko čovjek ne bude imao odnosno došao sa prvim obilježjem islama, da li to znači da ga je ostavio ili pak da je islamu okrenuo leđa?

Odgovor biva, a nema sumnje da je tako: On je okrenuo i ostavio islam iza svoji leđa, jer su drugi šerijatski dokazi jasno ukazali na to! A također kaže se: Da onaj ko ostavi namaz on je ostavio islam iza svoji leđa (okrenuo mu leđa), jer su drugi jasni

⁴³ Bilježi Muhamed Ibn Nasr El-Mervezi u dijelu Tazimu Kadru Salah 1/411

dokazi ukazali na to, kao što smo to prethodno i detaljno pojasnili.

Ovaj hadis je općenit no, njega su dokazi drugi spustili na stepen specifičnog, odnosno oni upućuju da onaj ko ostavi prvo obilježje islama ili drugo od njih (šehadet ili pak namaz) ili pak jedno od njih ustvari znači i ostavljanje svega nakon i mimo njih!

3. Također, dokazuju hadisom Ubadeta Ibn Samita, radijallahu anhu, od koga se prenosi da je rekao: Svjedočim da sam ja čuo Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da kaže:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الصُّنَابِيِّ قَالَ رَعِمَ أَبُو
مُحَمَّدٍ أَنْ الْوُثْرَ وَاجِبٌ فَقَالَ عُبَادَةُ بْنُ
الصَّامِتِ كَذَبَ أَبُو مُحَمَّدٍ أَشْهَدُ أَنِّي سَمِعْتُ
رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ:
خَمْسُ صَلَوَاتٍ افْتَرَضَهُنَّ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ
أَحْسَنِ وُضُوءَهُنَّ وَصَلَاهُنَّ لَوَقْتِهِنَّ وَأَتَمَّ
رُكُوعَهُنَّ وَخُشُوعَهُنَّ كَانَ لَهُ عَلَى اللَّهِ
عَهْدٌ أَنْ يَغْفِرَ لَهُ وَمَنْ لَمْ يَفْعَلْ فَلَيْسَ
لَهُ عَلَى اللَّهِ عَهْدٌ إِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُ وَإِنْ
شَاءَ عَذَّبَهُ.

„Pet je dnevni namaza koje je Allah Uzvišeni propisao, ko bude na najljepši način uzeo abdest te ih klanjao u njihovom vremenu, upotpunivši ruku' (pregibanje u namazu) a pri tome bude skrušen – on ima kod Allaha ugovor da mu oprost, a ko to ne bude činio ta on nema kod Allaha ugovor

(obećanje), ako Allah želi kaznit će ga ili pak ako želi oprostiti će mu!“⁴⁴

Dokazi koji se veže za ovaj hadis su: Onaj ko ne upotpuni abdest i ne klanja namaz u njegovo vrijeme, te ne upotpuni ruku' niti sedždu i ne bude skrušen u namazu – on ima propis ostavljača namaza i njega je Allah ustvari ostavio da bude u njegovoj, Subhanehu ve te'ala, volji može da ga kazni ili pak da mu oprost... a da je on kafir ne bi imao tu neku nadu da će ga Allah uvesti u Džennet.

Odgovor na ovo jest: Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je napravio razliku između onoga ko ostavi namaz ili pak onoga ko zaniječe nešto od njegovih dijelova, pa je s toga obaveza da se napravi razlika između njih u konačnom propisu (ocjeni), a rekao je u svezi ostavljača namaza:

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: بَيْنَ الرَّجُلِ وَبَيْنَ الشِّرْكِ أَوْ الْكُفْرِ تَرْكُ الصَّلَاةِ.

*“Između čovjeka i između Širka ili Kufra je ostavljanje namaza.”*⁴⁵

A također, rekao je za onoga koji uskrati nešto od navedenoga (zaniječe) u drugom rivajetu hadisa Ubade Ibn Samita, radijallahu anhu, da je takva osoba u Allahovoj volji (Njegovu mešihatu) ako Allah želi kaznit će ga ili pak oprostiti će mu... i ova predaja je ustvari pojasnila da je takva osoba došla sa pet dnevni namaza, no ona je uskratila nešto od njegova prava (da li to od ruku'a ili sedžde ili nije bila skrušena) iz nemara ili nečega drugog. Najbolji primjer za ovo jeste čovjeka koji ne upotpuni svoj abdest, pa ostavi ne oprani dio nogu između prstiju (ne

⁴⁴ Sunen Ebi Davud 1-169

⁴⁵ Bilježi imam Ahmed 23/365

pređe između njih kako je to od sunneta) ili pak ostavi pete suhe, a rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

„*Teško se petama od vatre.*“⁴⁶

Ili pak primjer onih koji će ostavljati namaz i obavljati ga u zadnjem vremenu ili pak kada prođe to vrijeme, pa su ashabi upitali da li da se borimo protiv njih? Na to je rekao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

عَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّهُ سَيَكُونُ أَمْرَاءُ
يُؤَخِّرُونَ الصَّلَاةَ عَنْ مَوَاقِيتِهَا إِلَّا فَضَّلَ
الصَّلَاةَ لَوْقَتِهَا ثُمَّ اتَّبَعَهُمْ ، فَإِنْ كَانُوا قَدْ
صَلُّوا كُنْتَ قَدْ أَخَّرْتَ صَلَاتَكَ ، وَإِلَّا
صَلَّيْتَ مَعَهُمْ فَكَانَتْ نَافِلَةً.»

„*Imat ćete vođe (vaše emire) koji će odgađati namaz tako da će njihova vremena prolaziti, a vi klanjajte namaz u njegovo vrijeme potom dođite kod njih, pa ako budu već oni klanjali namaz ta vi već imate namaz (klanjali ste ga) a u suprotnom klanjate sa njima i to će da vama bude nafila (dobrovoljan namaz).*“⁴⁷

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je zabranio da se ubijaju (bori protiv njih) sve dok klanjaju, također pojasnio je da će oni odgađati namaz iz njegova vremena, a nije rekao da se ubijaju u tome stanju, a što opet upućuje da puštanje namaza da izađe iz njegova vremena nije kao potpuno ostavljanje namaza.

Pa kada spozna razliku između ove dvije stvari, onda je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, dao nadu onome ko ne bude čuvao sve ono što je u hadisu spomenuto (hadisu Ubade

⁴⁶ Muttefekun Alejhi

⁴⁷ Bilježi imam Muslim u svome Sahihu 1/447-449

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

Ibn Samita) da će možda Allahovom voljom ući u Džennet, a ne onome ko je ostavio namaz, i ne dođe niti sa jednim od njegovi dijelova.

4. Također dokazuju neki, onim što prenosi Nasr Ibn Asim El-Lejsi od jednog čovjeka od njih, da je došao Allahovu Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i primio islam i obavezao se da će klanjati samo dva namaza pa je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, to od njega primio.⁴⁸

Odgovor na ovo: Ovaj hadis je nešto posebno i nije općenit, ovaj čovjek je ustvari izuzetak u šerijatskim propisima i od njega je primio to obećanje Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pa kada bude ispoštovao svoj ugovor i klanja u jednom dano samo dva namaza pri tome pazeći i čuvajući taharet, obavljajući potpuno ruku i sedždu te ako bude skrušen tokom tih namaza i klanjajući ih u njihovim vremenima – on ima ugovor kod Allaha da ga uvede u Džennet. Pet namaza koji su obaveza nama su ustvari njemu dva namaza shodno primanju toga od strane Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i on se ne smatra i ne uzima kao ostavljač namaza osim ukoliko bi ostavio jedan od ta dva namaza za koja se je obavezao da će ih klanjati.

5. Također dokazuju hadisom Ebu Seida El-Hudrija, radijallahu anhu, od Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, gdje je rekao između ostaloga:

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ أَنَّ نَاسًا فِي زَمَنِ رَسُولِ اللَّهِ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ هَلْ نَرَى رَبَّنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- « نَعَمْ ». قَالَ « هَلْ تُصَارُّونَ فِي رُؤْيَةِ الشَّمْسِ بِالظَّهِيرَةِ صَخَوًا لَيْسَ مَعَهَا سَحَابٌ وَهَلْ تُصَارُّونَ فِي رُؤْيَةِ

⁴⁸ Bilježi imam Ahmed u Musnedu 5/363

الْقَمَر لَيْلَةَ الْبَدْرِ صَخُورًا لَيْسَ فِيهَا
 سَحَابٌ. » قَالُوا لَا يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ «
 مَا تُضَارُونَ فِي رُؤْيَا اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى
 يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا كَمَا تُضَارُونَ فِي رُؤْيَا
 أَحَدِهِمَا إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ أَذِنَ مُوَدَّنٌ
 لِيَتَّبِعَ كُلَّ أُمَّةٍ مَا كَانَتْ تَعْبُدُ. فَلَا يَبْقَى
 أَحَدٌ كَانَ يَعْبُدُ غَيْرَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ مِنْ
 الْأَصْنَامِ وَالْأَنْصَابِ إِلَّا يَتَسَاقَطُونَ فِي
 النَّارِ حَتَّى إِذَا لَمْ يَبْقَ إِلَّا مَنْ كَانَ يَعْبُدُ
 اللَّهَ مِنْ بَرٍّ وَفَاجِرٍ وَغَيْرِ أَهْلِ الْكِتَابِ
 فَيُدْعَى الْيَهُودُ فَيُقَالُ لَهُمْ مَا كُنْتُمْ
 تَعْبُدُونَ قَالُوا كُنَّا نَعْبُدُ عَزِيرَ ابْنِ اللَّهِ.
 فَيُقَالُ كَذَبْتُمْ مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ صَاحِبَةٍ
 وَلَا وَلَدٍ فَمَادَا تَبْغُونَ قَالُوا عَطِشْنَا يَا
 رَبَّنَا فَاسْقِنَا. فَيُشَارُ إِلَيْهِمْ أَلَّا تَرُدُّونَ
 فَيُخْشَرُونَ إِلَى النَّارِ كَانَهَا سَرَابٌ يَحْطِمُ
 بَعْضُهَا بَعْضًا فَيَتَسَاقَطُونَ فِي النَّارِ. ثُمَّ
 يُدْعَى النَّصَارَى فَيُقَالُ لَهُمْ مَا كُنْتُمْ
 تَعْبُدُونَ قَالُوا كُنَّا نَعْبُدُ الْمَسِيحَ ابْنَ اللَّهِ.
 فَيُقَالُ لَهُمْ كَذَبْتُمْ. مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ
 صَاحِبَةٍ وَلَا وَلَدٍ. فَيُقَالُ لَهُمْ مَادَا تَبْغُونَ
 فَيَقُولُونَ عَطِشْنَا يَا رَبَّنَا فَاسْقِنَا. - قَالَ
 - فَيُشَارُ إِلَيْهِمْ أَلَّا تَرُدُّونَ فَيُخْشَرُونَ إِلَى
 جَهَنَّمَ كَانَهَا سَرَابٌ يَحْطِمُ بَعْضُهَا بَعْضًا
 فَيَتَسَاقَطُونَ فِي النَّارِ حَتَّى إِذَا لَمْ يَبْقَ
 إِلَّا مَنْ كَانَ يَعْبُدُ اللَّهَ تَعَالَى مِنْ بَرٍّ

وَفَاجِرِ أَتَاهُمْ رَبُّ الْعَالَمِينَ سُبْحَانَهُ
وَتَعَالَى فِي أَدْنَى صُورَةٍ مِنَ الَّتِي رَأَوْهُ
فِيهَا. قَالَ فَمَا تَتَظَرَّوْنَ تَتَّبِعُ كُلَّ أُمَّةٍ مَا
كَانَتْ تَعْبُدُ. قَالُوا يَا رَبَّنَا فَارْقِنَا النَّاسَ
فِي الدُّنْيَا أَفْقَرِ مَا كُنَّا إِلَيْهِمْ وَلَمْ
نُصَاحِبْهُمْ. فَيَقُولُ أَنَا رَبُّكُمْ. فَيَقُولُونَ
نَعُودُ بِاللَّهِ مِنْكَ لَا نُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا -
مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلَاثًا - حَتَّىٰ إِنْ بَعْضُهُمْ لَيَكَادُ
أَنْ يَنْقَلِبَ. فَيَقُولُ هَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ آيَةٌ
فَتَعْرِفُونَهُ بِهَا فَيَقُولُونَ نَعَمْ. فَيُكْشَفُ
عَنْ سَبَاقٍ فَلَا يَبْقَىٰ مَنْ كَانَ يَسْجُدُ لِلَّهِ
مِنْ تَلْقَاءِ نَفْسِهِ إِلَّا أَدِنَ اللَّهُ لَهُ بِالسُّجُودِ
وَلَا يَبْقَىٰ مَنْ كَانَ يَسْجُدُ اتِّقَاءَ وَرِيَاءَ إِلَّا
جَعَلَ اللَّهُ ظَهْرَهُ طَبَقَةً وَاحِدَةً كُلَّمَا أَرَادَ
أَنْ يَسْجُدَ خَرَّ عَلَىٰ قَفَاهُ. ثُمَّ يَرْفَعُونَ
رُءُوسَهُمْ وَقَدْ تَحَوَّلَ فِي صُورَتِهِ الَّتِي
رَأَوْهُ فِيهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمْ.
فَيَقُولُونَ أَنْتَ رَبَّنَا. ثُمَّ يُضْرَبُ الْجِسْرُ
عَلَىٰ جَهَنَّمَ وَتَجِلُ الشَّفَاعَةُ وَيَقُولُونَ
اللَّهُمَّ سَلِّمْ سَلِّمْ. « قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ
وَمَا الْجِسْرُ قَالَ « دَخَضٌ مَزْلَةٌ. فِيهِ
خَطَاطِيفٌ وَكَلَالِيْبٌ وَخَسَكٌ تَكُونُ يَنْجِدُ
فِيهَا شَوْيْكَةٌ يُقَالُ لَهَا السَّعْدَانُ فَيَمُرُّ
الْمُؤْمِنُونَ كَطَرَفِ الْعَيْنِ وَكَالْبَرْقِ
وَكَالرَّيْحِ وَكَالطَّيْرِ وَكَأَجَاوِيدِ الْخَيْلِ
وَالرَّكَابِ فَنَاجٍ مُسَلِّمٌ وَمَخْدُوشٌ مُرْسَلٌ

وَمَكَدُوسٌ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَتَّى إِذَا خَلَصَ
الْمُؤْمِنُونَ مِنَ النَّارِ قَوَالِدَى نَفْسِي بِيَدِهِ
مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ بِأَشَدَّ مُنَاشِدَةً لِلَّهِ فِي
اسْتِغْفَاءِ الْحَقِّ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لِلَّهِ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ لِأَخْوَانِهِمُ الَّذِينَ فِي النَّارِ
يَقُولُونَ رَبَّنَا كَانُوا يَصُومُونَ مَعَنَا
وَيُصَلُّونَ وَيُحْجُونَ. فَيُقَالُ لَهُمْ أَخْرِجُوا
مَنْ عَرَفْتُمْ. فَتُحَرَّمُ صُورُهُمْ عَلَى النَّارِ
فَيُخْرِجُونَ خَلْقًا كَثِيرًا قَدْ أَخَذَتِ النَّارُ
إِلَيْهِ نَصْفَ سَاقِيهِ وَإِلَى رُكْبَتَيْهِ ثُمَّ
يَقُولُونَ رَبَّنَا مَا بَقِيَ فِيهَا أَحَدٌ مِمَّنْ
أَمَرْتَنَا بِهِ. فَيَقُولُ ارْجِعُوا فَمَنْ وَجَدْتُمْ
فِي قَلْبِهِ مِثْقَالَ دِينَارٍ مِنْ خَيْرٍ
فَأَخْرِجُوهُ. فَيُخْرِجُونَ خَلْقًا كَثِيرًا ثُمَّ
يَقُولُونَ رَبَّنَا لَمْ نَذَرْ فِيهَا أَحَدًا مِمَّنْ
أَمَرْتَنَا. ثُمَّ يَقُولُ ارْجِعُوا فَمَنْ وَجَدْتُمْ
فِي قَلْبِهِ مِثْقَالَ نَصْفِ دِينَارٍ مِنْ خَيْرٍ
فَأَخْرِجُوهُ. فَيُخْرِجُونَ خَلْقًا كَثِيرًا ثُمَّ
يَقُولُونَ رَبَّنَا لَمْ نَذَرْ فِيهَا مِمَّنْ أَمَرْتَنَا
أَحَدًا. ثُمَّ يَقُولُ ارْجِعُوا فَمَنْ وَجَدْتُمْ فِي
قَلْبِهِ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ مِنْ خَيْرٍ فَأَخْرِجُوهُ.
فَيُخْرِجُونَ خَلْقًا كَثِيرًا ثُمَّ يَقُولُونَ رَبَّنَا
لَمْ نَذَرْ فِيهَا خَيْرًا». وَكَانَ أَبُو سَعِيدٍ
الْخُدْرِيُّ يَقُولُ إِنْ لَمْ تُصَدِّقُونِي بِهَذَا
الْحَدِيثِ فَاقْرَءُوا إِنْ شِئْتُمْ (إِنَّ اللَّهَ لَا
يُظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكُ حَسَنَةً

يُضَاعِفُهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا) «
 فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ شَفَعْتَ الْمَلَائِكَةُ
 وَشَفَعَ النَّبِيُّونَ وَشَفَعَ الْمُؤْمِنُونَ وَلَمْ
 يَبْقَ إِلَّا أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ فَيَقْبِضُ قَبْضَةً
 مِنَ النَّارِ فَيُخْرِجُ مِنْهَا قَوْمًا لَمْ يَعْمَلُوا
 خَيْرًا قَطُّ قَدْ عَادُوا حُمَمًا فَيُلْقِيهِمْ فِي
 نَهْرٍ فِي أَفْوَاهِ الْجَنَّةِ يُقَالُ لَهُ نَهْرُ الْحَيَاةِ
 فَيَخْرُجُونَ كَمَا تَخْرُجُ الْحَبَّةُ فِي حَمِيلِ
 السَّيْلِ إِلَّا تَرَوْنَهَا تَكُونُ إِلَى الْحَجَرِ أَوْ
 إِلَى الشَّجَرِ مَا يَكُونُ إِلَى الشَّمْسِ
 أَصْفَرُ وَأَخْيَضُ وَمَا يَكُونُ مِنْهَا إِلَى
 الظِّلِّ يَكُونُ أَبْيَضَ». فَقَالُوا يَا رَسُولَ
 اللَّهِ كَأَنكَ كُنْتَ تَرْعَى بِالْبَادِيَةِ قَالَ «
 فَيَخْرُجُونَ كَاللُّوْلُؤِ فِي رِقَابِهِمُ الْخَوَاتِمُ
 يَعْرِفُهُمْ أَهْلُ الْجَنَّةِ هَؤُلَاءِ عَتَقَاءُ اللَّهِ
 الَّذِينَ أَدْخَلَهُمُ اللَّهُ الْجَنَّةَ بِغَيْرِ عَمَلٍ
 عَمَلُوهُ وَلَا خَيْرٍ قَدُمُوهُ ثُمَّ يَقُولُ أَدْخُلُوا
 الْجَنَّةَ فَمَا رَأَيْتُمُوهُ فَهُوَ لَكُمْ فَيَقُولُونَ
 رَبَّنَا أَعْطَيْنَا مَا لَمْ نَعْطِ أَحَدًا مِنَ
 الْعَالَمِينَ. فَيَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي أَفْضَلُ مِنْ
 هَذَا فَيَقُولُونَ يَا رَبَّنَا أَيُّ شَيْءٍ أَفْضَلُ
 مِنْ هَذَا. فَيَقُولُ رِضَائِي فَلَا أَسْخَطُ
 عَلَيْكُمْ بَعْدَهُ أَبَدًا».

„Ljudi su u vrijeme Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, pitali Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: O Allahov Poslaniče da

li ćemo vidjeti našega Gospodara na Sudnjem danu? Pa je rekao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: „Da“. Pa je dodao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: „Da li ima prepreke (vi se oko toga ne razilazite niti u to sumnjate) da vidite Sunce u vedrom danu bez oblaka kada je jasna njegova svjetlost, ili da li ima prepreke da vidite mjesec u noći Bedra (punog mjeseca) kada je noć vedra bez oblaka? Pa su rekli: Ne, o Allahov Poslaniče! Pa je rekao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: Također na Sudnjem danu neće biti prepreke da vidite Allaha Uzvišenoga kao što nije bilo prepreke da vidite ovo dvoje. Kada nastupi Sudnji dan, oglasit će se govornik (muezin) i reći će da slijedi svaki ummet (skupina) ono što je na dunjaluku obožavala, i neće ostati niko ko je obožavao nešto mimo Allaha od kipova ili statua a da neće pasti u vatru, tako da će ostati oni koji su obožavali Allaha od dobri, loši, grešnika i skupina Ehlu Kitaba (sljedbenika knjige). Potom će se pozvati Jevreji i upitat će se šta ste vi obožavali? Pa će reći: Mi smo obožavali Uzejra Ibn-u-Allaha (Uzejra sina Allahova)! Pa će im se reći: Lažete, nije Allaha uzeo sebi drugu niti dijete! Pa će im se reći a šta želite? Pa će reći: Ožednjeli smo o Gospodaru naš pa nas napoji! Pa će im se pokazati prema vatri i reći zar ne želite, pa će biti strovaljeni u vatru koja će im se činiti kao da je fatamorgana (iluzija) pa će gušiti jedni

druge i tako padati u vatru! Potom će biti pozvani Kršćani pa će ih upitati, šta ste vi obožavali? Pa će reći: Obožavali smo Mesiha Ibn-u-Allaha (Mesiha sina Allahova)! Pa će im se reći: Lažete, nije Allaha uzeo sebi drugu niti dijete! Pa će im se reći a šta želite? Pa će reći: Ožednjeli smo o Gospodaru naš pa nas napoji! Pa će im se pokazati prema vatri i reći zar ne želite, pa će biti strovaljeni u vatru koja će im se činiti kao da je fatamorgana (iluzija) pa će gušiti jedni druge i tako padati u vatru tako da neće ostati niko osim onoga ko je obožavao Allaha od dobrih i loši, od vjernika i grešnika i njima će doći Allaha u liku (koji je najmanji vid Njegova lika od onoga što će nakon toga uslijediti) kojeg će vjernici vidjeti. Pa će im Allah reći: Šta čekate vi, svaki ummet je otišao za onim što je obožavao! Pa će reći: Gospodaru naš mi smo se od ljudi na dunjaluku razlikovali (od onih koji su obožavali nešto mimo Allaha) i nismo sa njima drugovali! Pa će reći: Ja sam vaš Gospodar! Pa će reći Allahu se utječemo od tebe, mi Njemu druga ne pripisujemo, dva ili tri puta! Tako da će neki htjeti da se okrenu od Njega, pa će reći: Da li vi imate između Njega i vas neki ajet (oznaku) kako biste Ga prepoznali? Pa će reći: Da! Pa će Allah da otkrije svoju potkoljenicu tako da neće niko ostati stajavši od njih a da neće njima Allah narediti da mu na sedždu padnu, a neće moći da učine sedždu niko od njih ko je to činio na

dunjaluku pretvarajući se (iz Rijaluka) a da mu Allah neće njegova leđa učiniti nepokretnim, pa svaki puta kada pokuša da učini sedždu past će nepokretan. Potom će da dignu svoje glave i vidjet će da se On vratio u lik koji su vidjeli prvi puta pa će im reći: Ja sam vaš Gospodar! Pa će reći: Ti si naš Gospodar!!! Pa će se postaviti most preko Džehennema i otpočet će zauzimanje (Šefat) i povikati će: O Allahu spasi, spasi! Pa je bilo rečeno Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem: O Allahov Poslaniče a šta je taj most? Pa je rekao: To je mjesto odricanja od svih, u njemu ima tanka linija ispod koje se nalazi dolina koja se zove Es-Sa'dan pa će vjernik da pređe preko nje poput treptaja oka, poput munje, poput vjetra... tako da će biti vjernici spašeni od vatre, i tako mi Onoga u čijoj ruci je moja duša nema niko od vas da će biti u većoj želji i dozivanju Allaha iznoseći istinu za svoju braću koja su u vatri govoreći: Gospodaru naš oni su sa nama postili, klanjali i hadždž obavljali! Pa će im se reći: Izvedite iz vatre koga prepoznajete, pa će njihova lica biti zabranjena vatri, pa će biti izbavljeni mnoga Allahova stvorenja koje je već vatra bila dostigla do polovine potkoljenica, do članaka te potom će reći Gospodaru nije ostao niko od onih za koje si nam naredio da ih izbavimo. Pa će im reći vratite se i izbavite svakog onoga ko bude pri sebi imao koliko dinar dobra – pa će ih izbaviti! Pa će tako da

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

mnoga stvorenja izbave i potom će reći Gospodaru nije niko ostao od onih koje si nam naredio da ih izbavimo. Pa će im reći vratite se pa kod koga nađete pri njemu koliko je pola dinara dobra izvedite ga - pa će ih izbaviti. Izbaviti će mnoga stvorenja tako da neće niko ostati od njih. Pa će Allah reći vratite se i izbavite svakog onoga ko bude imao pri sebi koliko trun dobra – pa će ih izbaviti. Pa će ih izvesti i reći Gospodaru ne vidimo više niti trun dobra!“

Pa je imao običaj da govori Seid El-Hudrijj, radijjallahu anhu, ako mi ne vjerujete onda učite ako želite ovaj ajet:

[illegible]

„Allah neće nikome ni trunku nepravde učiniti. Dobra djela On će umnogostručiti i još od Sebe nagradu veliku dati.“

„Pa će reći Allah Uzvišeni: Zauzimali su se meleki, poslanici, vjernici i niko nije ostao osim Najmilostiviji od Milostivih, pa će da zahvati svojom šakom i izvede iz vatre ljude koji nikada nisu uradili nikakvo dobro a bili su se preplavljeni lavom (vatrom) pa će ih baciti u rijeku koja se zove „rijeka života“ pa će da izađu poput sjemena koje izlazi iz natopljene zemlje pa zar ne vidite da to bude na kamenu ili na drvetu i nakon toga pomoću

sunca ono požuti ili pozeleni... potom su rekli o Allahov Poslaniče: „Ti kao da si to vidio u dolini ispred sebe, te je dodao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: „Te će da potom izlaze poput bisera i oko vratova će da imaju ogrlice i po njima će ih da prepoznaju stanovnici Dženneta da su to oni koje je Allah izbavio od vatre i u Džennet ih uveo bez da su uradili djelo ili neko dobro, te će im reći uđite i sve što vidite vama pripada! Pa će reći Gospodaru dao si nam ono što nisi dao nikome od svjetova, pa će im reći: Imam ja za vas nešto bolje od ovoga! Pa će reći Gospodaru a šta je bolje od ovoga? Pa će reći: Moje zadovoljstvo i neću se nikada više rasrditi nakon ovoga!!!⁴⁹

I dokazi koje oni koriste su: Da su vjernici tražili Šefat (zauzimanje) za svoju braću koja su klanjala, koji su postili i drugi i to nakon prvoga puta što su se zauzimali, te ih je Allah izveo iz vatre sa oznakom. A kada su se drugi put zauzimali Allah je izveo mnoge ljude među kojima nije bilo klanjača nego među njima je bilo dobrih dijela shodno njihovom vjerovanju (imanu).

Odgovor na ovo je: Nije došlo u hadisu kada se spominje drugi šefat (zauzimanje) da ljudi koji su tim zauzimanje izvedeni nisu bili klanjači a niti da su oni izveli sve one čija su lica bila zabranjena vatri, dok je oznaka tih prvih jeste da su njih prepoznali zato što su na dunjaluku bili od onih koji su klanjali, postili i hadždž obavljali sa zabranom vatri njihovi lica, pa su izveli iz vatre one kod koji je vatra bila do potkoljenica pa do članaka i nisu to prešli tokom prvog izvođenja (nakon prvoga šefata) dok su tokom drugoga puta izveli sve one koje nisu prepoznali da su na dunjaluku bili od klanjača ili pak od postača

⁴⁹ Muttefekun Alejhi

ili onih do kojih nije došla vijest o islamu i naredba o obavljanju namaza kao što je stanje onih kosi su spomenuti u hadisu povlačenja i nestajanja islama, i njih je pekla vatra za ono što su radili ili što nisu uradili od dobrih dijela, pa je Allah učinio da vjernici imaju određenu količinu imana u svojim srcima da bi napravio razliku među njima i onima koji nemaju ni trun imana. Da su ti ljudi, oni koji su boravili u vatri duže od prve dvije skupine, i na njima nije ostalo ništa osim tragova sedžde, kao što se to navodi u drugom predaji, koju prenose dvojica imama Buhari i Muslim, u hadisu od Ebu Hurejre i Ebu Seida El-Hudrija, radijallahu anhumu:

أَنَّ نَاسًا قَالُوا لِرَسُولِ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- يَا رَسُولَ اللَّهِ هَلْ تَرَى رَبَّنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- « هَلْ تُصَارُّونَ فِي رُؤْيَةِ الْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ ». قَالُوا لَا يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ « هَلْ تُصَارُّونَ فِي الشَّمْسِ لَيْسَ دُونَهَا سَحَابٌ ». قَالُوا لَا يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ « فَإِنَّكُمْ تَرَوْنَهُ كَذَلِكَ يَجْمَعُ اللَّهُ النَّاسَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيَقُولُ مَنْ كَانَ يَعْبُدُ شَيْئًا فَلْيَتَّبِعْهُ. فَيَتَّبِعُ مَنْ كَانَ يَعْبُدُ الشَّمْسَ الشَّمْسَ وَيَتَّبِعُ مَنْ كَانَ يَعْبُدُ الْقَمَرَ الْقَمَرَ وَيَتَّبِعُ مَنْ كَانَ يَعْبُدُ الطَّوَاغِيتَ الطَّوَاغِيتَ وَتَبْقَى هَذِهِ الْأُمَّةُ فِيهَا مُنَافِقُوهَا فَيَأْتِيهِمُ اللَّهُ -تَبَارَكَ وَتَعَالَى- فِي صُورَةٍ غَيْرِ صُورَتِهِ الَّتِي يَعْرِفُونَ فَيَقُولُ أَنَا رَبُّكُمْ. فَيَقُولُونَ نَعُودُ بِاللَّهِ مِنْكَ هَذَا مَكَانُنَا حَتَّى يَأْتِيَنَا رَبُّنَا فَإِذَا جَاءَ رَبُّنَا عَرَفْنَاهُ.

فَيَأْتِيَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى فِي صُورَتِهِ الَّتِي
يَعْرِفُونَ فَيَقُولُ أَنَا رَبُّكُمْ. فَيَقُولُونَ أَنْتَ
رَبُّنَا. فَيَتَّبِعُونَهُ وَيُضْرَبُ الصَّرَاطُ بَيْنَ
ظَهْرَيْ جَهَنَّمَ فَأَكُونُ أَنَا وَأُمِّي أَوَّلَ مَنْ
يُحِيزُ وَلَا يَتَكَلَّمُ يَوْمَئِذٍ إِلَّا الرُّسُلُ وَدَعَا
الرُّسُلُ يَوْمَئِذٍ اللَّهُمَّ سَلِّمْ سَلِّمْ. وَفِي
جَهَنَّمَ كَلَالِبٌ مِثْلُ شَوْكِ السَّعْدَانِ هَلْ
رَأَيْتُمُ السَّعْدَانِ؟. قَالُوا نَعَمْ يَا رَسُولَ
اللَّهِ. قَالَ « فَأِنَّهَا مِثْلُ شَوْكِ السَّعْدَانِ
غَيْرَ أَنَّهُ لَا يَعْلَمُ مَا قَدْرُ عَظَمَتِهَا إِلَّا اللَّهُ
تَخَطَّفُ النَّاسَ بِأَعْمَالِهِمْ فَمِنْهُمْ الْمُؤْمِنُ
بَقِيَ بِعَمَلِهِ وَمِنْهُمْ الْمُجَازِي حَتَّى يُنْجَى
حَتَّى إِذَا فَرَغَ اللَّهُ مِنَ الْقَضَاءِ بَيْنَ الْعِبَادِ
وَأَرَادَ أَنْ يُخْرِجَ بِرَحْمَتِهِ مَنْ أَرَادَ مِنْ أَهْلِ
النَّارِ أَمَرَ الْمَلَائِكَةَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ
مَنْ كَانَ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا مِمَّنْ أَرَادَ
اللَّهُ تَعَالَى أَنْ يَرْحَمَهُ مِمَّنْ يَقُولُ لَا إِلَهَ
إِلَّا اللَّهُ. فَيَعْرِفُونَهُمْ فِي النَّارِ يَعْرِفُونَهُمْ
بِأَثَرِ السُّجُودِ تَأْكُلُ النَّارُ مِنْ آدَمِ إِلَّا
أَثَرِ السُّجُودِ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَى النَّارِ أَنْ تَأْكُلَ
أَثَرِ السُّجُودِ. فَيُخْرِجُونَ مِنَ النَّارِ وَقَدْ
امْتَحَشُوا فَيُصَبُّ عَلَيْهِمْ مَاءُ الْحَيَاةِ
فَيَنْبُتُونَ مِنْهُ كَمَا تَنْبُتُ الْحَبَّةُ فِي حَمِيلِ
السَّيْلِ ثُمَّ يَفْرُغُ اللَّهُ تَعَالَى مِنَ الْقَضَاءِ
بَيْنَ الْعِبَادِ وَيَبْقَى رَجُلٌ مُقْبِلٌ بِوَجْهِهِ
عَلَى النَّارِ وَهُوَ آخِرُ أَهْلِ الْجَنَّةِ دُخُولًا

الْجَنَّةَ فَيَقُولُ أَيُّ رَبِّ اضْرِفْ وَجْهِي عَنِ
النَّارِ فَإِنَّهُ قَدْ قَسَيْتَنِي رِيحُهَا وَأَخْرَقَنِي
ذَكَوُّهَا فَيَدْعُو اللَّهَ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ
يَدْعُوهُ ثُمَّ يَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى هَلْ
عَسَيْتَ أَنْ فَعَلْتُ ذَلِكَ بَكَ أَنْ تَسْأَلَ
غَيْرَهُ. فَيَقُولُ لَا أَسْأَلُكَ غَيْرَهُ. وَيُعْطِي
رَبُّهُ مِنْ غُھُودٍ وَمَوَائِقَ مَا شَاءَ اللَّهُ
فَيَضْرِفُ اللَّهُ وَجْهَهُ عَنِ النَّارِ فَإِذَا أَقْبَلَ
عَلَى الْجَنَّةِ وَرَأَاهَا سَكَتَ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ
يَسْكُتَ ثُمَّ يَقُولُ أَيُّ رَبِّ قَدَّمَنِي إِلَى بَابِ
الْجَنَّةِ. فَيَقُولُ اللَّهُ لَهُ أَلَيْسَ قَدْ أُعْطِيتَ
غُھُودَكَ وَمَوَائِقَكَ لَا تَسْأَلْنِي غَيْرَ الَّذِي
أُعْطَيْتُكَ وَيُلْكُ يَا ابْنَ آدَمَ مَا أَغْدَرَكَ.
فَيَقُولُ أَيُّ رَبِّ وَيَدْعُو اللَّهَ حَتَّى يَقُولَ
لَهُ فَهَلْ عَسَيْتَ أَنْ أُعْطَيْتُكَ ذَلِكَ أَنْ
تَسْأَلَ غَيْرَهُ.

فَيَقُولُ لَا وَعِزَّتِكَ. فَيُعْطِي رَبُّهُ مَا شَاءَ
اللَّهُ مِنْ غُھُودٍ وَمَوَائِقَ فَيُقَدِّمُهُ إِلَى بَابِ
الْجَنَّةِ فَإِذَا قَامَ عَلَى بَابِ الْجَنَّةِ انْفَهَقَتْ
لَهُ الْجَنَّةُ فَرَأَى مَا فِيهَا مِنَ الْخَيْرِ
وَالسُّرُورِ فَيَسْكُتُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَسْكُتَ
ثُمَّ يَقُولُ أَيُّ رَبِّ أَدْخَلَنِي الْجَنَّةَ. فَيَقُولُ
اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَهُ أَلَيْسَ قَدْ أُعْطِيتَ
غُھُودَكَ وَمَوَائِقَكَ أَنْ لَا تَسْأَلَ غَيْرَ مَا
أُعْطَيْتَ وَيُلْكُ يَا ابْنَ آدَمَ مَا أَغْدَرَكَ.
فَيَقُولُ أَيُّ رَبِّ لَا أَكُونُ أَشَقَى خَلْقِكَ.

فَلَا يَزَالُ يَدْعُو اللَّهَ حَتَّى يَضْحَكَ اللَّهُ
تَبَارَكَ وَتَعَالَى مِنْهُ فَإِذَا ضَحِكَ اللَّهُ مِنْهُ
قَالَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ. فَإِذَا دَخَلَهَا قَالَ اللَّهُ لَهُ
تَمَنُّ. فَيَسْأَلُ رَبُّهُ وَيَتَمَنَّى حَتَّى إِنْ اللَّهَ
لَيَذْكُرُهُ مِنْ كَذَا وَكَذَا حَتَّى إِذَا انْقَطَعَتْ
بِهِ الْأَمَانِيُّ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى ذَلِكَ لَكَ
وَمِثْلُهُ مَعَهُ. قَالَ عَطَاءُ بْنُ يَزِيدَ وَأَبُو
سَعِيدٍ الْخُدْرِيُّ مَعَ أَبِي هُرَيْرَةَ لَا يَرُدُّ عَلَيْهِ
مِنْ حَدِيثِهِ شَيْئًا. حَتَّى إِذَا حَدَّثَ أَبُو
هُرَيْرَةَ أَنَّ اللَّهَ قَالَ لِيَذَلِكَ الرَّجُلُ وَمِثْلُهُ
مَعَهُ. قَالَ أَبُو سَعِيدٍ وَعَشْرَةُ أُمِّئَالِهِ مَعَهُ
يَا أَبَا هُرَيْرَةَ. قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ مَا حَفِظْتُ
إِلَّا قَوْلَهُ ذَلِكَ لَكَ وَمِثْلُهُ مَعَهُ. قَالَ أَبُو
سَعِيدٍ أَشْهَدُ أَنِّي حَفِظْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ
-صلى الله عليه وسلم- قَوْلَهُ ذَلِكَ لَكَ
وَعَشْرَةُ أُمِّئَالِهِ. قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ وَذَلِكَ
الرَّجُلُ آخِرُ أَهْلِ الْجَنَّةِ دُخُولًا الْجَنَّةَ.

”Rekli su ljudi Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem: Da li ćemo vidjeti našeg Gospodara na Sudnjem danu? Pa im je rekao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: Da li se razilazite oko toga da li je moguće vidjeti mjesec u vedroj noći kada nema oblaka? Pa su rekli: Ne, o Allahov Poslaniče, pa im je dodao: Da li sumnjate može li se vidjeti Sunce tokom dana kada nema oblaka? Pa su rekli: Ne, o Allahov Poslaniče! I

rekao je alejhi selam: Također vi ćete vidjeti vašeg Gospodara kada skupi ljude na Sudnjem danu, te će im reći ko bude obožavao nešto neka to sada slijedi! Pa će poći za Suncem oni što su obožavali Sunce, također poći će za Mjesecom oni što su Mjesec obožavali, a obožavaoci taguta će krenuti za njima sve dok ne ostane ovaj ummet i sa njima munafici nakon čega će im doći Allaha, dželle ša'nuhu, u liku koji ne poznaju pa će im reći: Ja sam vaš Gospodar! Pa će reći: Allahu se utječemo od tebe, mi ovo naše mjesto nećemo ostaviti sve dok ne dođe naš Gospodar kada ćemo Ga prepoznati! Pa će im doći Allah u liku koji poznaju i reći ja sam vaš Gospodar, pa će reći: da ti si naš Gospodar pa će ga slijediti nakon čega će biti postavljen most (Sirat) iznad Džehennema pa ću biti ja i moj ummet prvi kojima će biti dozvoljeno da ga pređu i niko neće pričati osim poslanika koji će toga dana govoriti: „Allahu spasi, spasi“ i u Džehennemu ima dolina poput doline Es-Sa'dan, da li ste vidjeli Es-Sa'dan? Pa će reći ashabi: Da, o Allahov Poslaniče! Te je dodao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: Ta dolina je poput Es-Sa'dana osim što niko ne zna kolika je njena dubina (veličina) osim Allaha i preko nje će prelaziti ljudi na osnovu svojih djela tako da će neki puzati sve dok ne pređu i sve tako dok Allah ne obračuna među robovima i kada htjedne da izvede ljude iz vatre svojom Milošću koga htjedne

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

naredit će Melekima da izvedu iz vatre onoga koji nije Allahu činio širk od onih koje Allah bude želio da izvede od onih koji su izgovarali LA ILAHE ILLELLAH pa će ih prepoznati u vatri po tragovima sedžde koje neće vatra da proguta dok će ostale dijelove sina Adema da proguta, jer je to Allah zabranio vatri da gori! Pa će ih izvesti iz vatre a već su vatri izgorjeli te potom će ih posuti „vodom života“ iz koje će da izrastu kao što sjeme izrasta iz plodna tla nakon čega će Allah da okonča obračun među robovima. A ostat će čovjek koji je licem okrenut ka vatri i on je posljednji stanovnik Dženneta koji će ući u Džennet, pa će reći: O moj Gospodaru odstrani moje lice od vatre, ona me je ispržila svojom toplinom (plamenom)! Nakon toga on će da dovi Allahu onako kako ga bude Allah nadahnuo (šta bude želio) i koliko bude želio dugo da to traje te će reći Allah, subhanehu ve te'ala: Ukoliko to otklonim od tebe hoćeš li opet ponovna da Me moliš i tražiš nešto novo? Pa će reći: Ne, neću tražiti ništa drugo mimo ovoga! Te će Allahu da dadne ugovor i obećanje i Allah će otkloniti od njegova lica vatru onoliko koliko On bude želio, te će se približi Džennetu i šutit će onoliko koliko Allah bude želio, te će potom reći: Gospodaru moj primakni me Džennetskim vratima! Na što će mu reći Allaha: A zar nisi mi dao ugovor i obećanje da nećeš više tražiti ništa osim onoga što sam ti već dao, teško tebi sine Ademov šta te

ponukalo da prekršiš obećanje?! Pa će reći: O moj Gospodaru i dovit će tako dugo sve dok Allah ne kaže: Ukoliko ti dadnem ovo hoćeš li opet da tražiš nešto drugo? Pa će reći: Ne tako mi Tvoje veličine! Te će da dadne Allahu ugovor i obećanje onako kako to bude Allah želio, te će se primaknuti Džennetu i odškrinut će se vrata Džennetska tako da će vidjeti šta ima u Džennetu od uživanja i dobra pa će zašutjeti tako dugo koliko Allah bude želio. Nakon toga će opet reći: Gospodaru moj uvedi me u Džennet?! Na što će mu reći Allaha: A zar nisi mi dao ugovor i obećanje da nećeš više tražiti ništa osim onoga što sam ti već dao, teško tebi sine Ademov šta te ponukalo da prekršiš obećanje?! Pa će reći: O moj Gospodaru da ne bude od najnesretni tvoji stvorenja i neće prestati doviti Allahu sve dok Allaha ne nasmije (dok se Allah ne nasmije) i kada se Allah nasmije reći će: Uđi u Džennet! I kada uđe u Džennet reče Allah, on ima opet želju i tražit će sve dok bude imao želja sve dok ga Allah ne spomene kao takvog, potom kada prestanu mu želje reći će Mu Allah: Tebi pripada to i još toliko!“

Nakon toga, kada bi taj hadis pričao Ebu Hurejra, Ebu Seid El-Hudrijj, radijallahu anhu, bi dodao samo nakon što bi Hurejra rekao: „Tebi pripada to i još toliko!“ on bi dodao i još deset puta tako. Na što je rekao Ebu Hurejra, nisam zapamtio to osim kako sam rekao, te bi Ebu Seid, radijallahu anhu

rekao: Svjedočim da sam ja to zapamtio od Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: To tebi pripada i još deset puta tako! I onda je Ebu Hurejra, radijallahu anhu rekao: I to je zadnji čovjek koji će ući u Džennet!

Oni koje Allah izvede iz vatre su prepoznati od strane meleka po tragovima sedžde, pa tako sve dok i zadnji čovjek ne uđe u Džennet. I obaveza je da se dvosmisleni dokazi vrate na one jasne, pa ono što bi se eventualno u njima našlo i moglo da razumije dvosmisleno, vrati na ono što je jasno i lahko shvatljivo.

Kada je u pitanju njihovo dokazivanje dijelom hadisa: „*Nisu uradili nikada nikakva dobra...*“ od Ebu Seida El-Hudrija, radijallahu anhu, koji smo prethodno citirali – pa to je također od stvari koje su dvosmislene (Muštebih) i odgovor na njih je ustvari na dva načina:

- Značenje riječi „...*nisu uradili nikada nikakva dobra...*“, ova riječ "dobra" je sveobuhvatna kao i riječ "nikada" koja isključuje svako mogućnost dobrog dijela, odnosno oni nemaju imana baš ni koliko jedan trun i oni su od kafira!!!

Pa ako kažu, značenje riječi „dobra“ obuhvata ono što je iznad osnove tj. svjedočenja šhadeta kao što se to razumije iz ostali hadisa, ili na što oni upućuju. Kažemo također upućuju drugi hadisi da pod riječju "dobra" misli se na ono što je više od samoga namaza također kao što je u hadisu: „*Posljednji koji će da uđe u Džennet...*“ i svi drugi hadisi koji govore o kufr ostavljača namaza.

- Riječi: „*Nisu uradili nikada nikakva dobra...*“ je također spomenut u istom kontekstu u drugim hadisima, u

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

kojima se jasno vidi šta je ciljano tim riječima – nakon čega i značenje hadisa i ovi riječi bude jasno.

Od ovih hadisa, je i hadis čovjeka koji je ubio devedeset i devet ljudi, potom ubio pobožnjaka kojim je napunio stotinu ubijeni ljudi. Nakon toga obavijestio ga je alim (učenjak) da za njega ima tevbe (pokajanja) te je taj čovjek umro prije nego što je stigao do mjesta u kome su živjeli dobri ljudi, pa su se oko njega počeli da raspravljaju meleki milosti i meleki azaba, te su rekli meleki azaba: On nikada nije uradio nikakvo dobro djelo, dok su meleki rahmeta (milosti) kazali: On je krenuo ka Allahu pokajavši se...⁵⁰ a svi ovi meleki su iskreni kada je u pitanje opisivanje toga čovjeka, oni ne lažu niti griješe – pa se iz hadisa vidi ustvari ono o čemu sam kontekst hadisa govori, odnosno da su meleki azaba željeli svojim riječima da kažu: Da se je ovaj čovjek ogriješio prema sebi i da nije nikada uradio dobro djelo tj. da je on prekriven samo lošim djelima kao što je to zabilježeno u drugom hadisu: „Da se je čovjek ogriješio prema sebi“ a u drugoj predaji: „Nikada nije uradio dobro djelo“ te je rekao svojoj porodici: „Kada ja umrem vi me spalite, a potom u more bacite...“⁵¹

Pa riječi iz prvoga hadisa („Da se je čovjek ogriješio prema sebi“) je ustvari tefsir (pojašnjenje) značenja druge predaje („Nikada nije uradio dobro djelo“) i na osnovu ovoga spoznali smo šta je ustvari značenje riječi: „Nikada nije uradio nikakvo dobro djelo“ tj. oni su se ogriješili prema sebi čineći grijehe tako da je nestalo svih dobrih dijela od ovoga israfa (pretjerivanja i griješenja). A dokaz više za ovo jeste i ono što kruži na jeziku ljudi kada vide čovjeka da čini svakojake grijehe i ako klanja pet namaza koji ga ne spriječe od loši djela: „U tome čovjeku nema nikakva dobra...“

A ako bi bili upitani o tome čovjeku da li je on ostavio namaz? Rekli bi: Ne, no dodali bi on je kao i oni što ne klanjaju ukoliko ga njegov namaz ne odvraća od razvrata i grijeha. I sa ovim

⁵⁰ Muttefekun Alejhi

⁵¹ Muttefekun Alejhi

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

rečenim inša'Allah prestaje svaka sumnja ili nedoumica oko ovoga hadisa.

* * *

ZAVRŠETAK

PROPIS OSTAVLJANJA NAMAZA

Namaz je najveći vid vjere i osnova svih ibadeta, i njegova stroga obaveza (Farz) ne spada sa čovjeka iz stanja u stanje sve dok mu je razum prisutan a što je ustvari glavna razlika sa svim ostalim farzovima. Namazom je obavezao Allah slobodnog i roba, muško i žensko, putnika i čovjeka koji je kod kuće, zdravoga i bolesnoga, bogatoga i siromašnoga, mladića i starca, čovjeka koji je siguran, i onoga koji živi u strahu, kao i u miru i u ratu. To je najčešće spomenuti ibadet u Kur'anu i Sunnetu, njega je Allah propisao između ostali ibadeta kada je rekao: *„Allahu na tle padajte i Njega obožavajte“* i on je prvi dio vjere koji potvrđuje čovjekov iman pojašnjavajući ko je od pripadnika imana a ko od pripadnika kufra, rekao je Allah dželle ša'nuhu:

بِطَرَفِ النَّبِيِّ وَالَّذِينَ فِي يَدَيْهِ الْأَمْثَلُ
خِطَابًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ يَوْمَئِذٍ سَمِعُوا اللَّهَ يُنَادِي أَبْنَاءَ
إِسْرَءِيلَ وَهُوَ عَلَى الْعَرْشِ مُبِينٌ

„Zato veličaj Gospodara svoga i hvali Ga, i sedždu obavljaš i sve dok si živ, Gospodaru svome se klanjaš!“

Neka je svaka hvala Allahu, subhanehu ve te'ala, s čijom blagodati završavaju se sva dobra djela! Neka je salavat i selam na Njegovog roba i poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, na njegovu porodicu, supruge, potomke, sve ashabe i sve koji ih slijede u dobru do Sudnjega dana. Molim Te, Uzvišeni Allahu, da ovaj trud učiniš iskrenim radi Tvoga Plemenitog lica i da njime okoristiš Svoje robove. Slavljen neka si Ti, Gospodaru moj, i hvaljen. Nema istinskog boga osim Tebe.

Od Tebe oprosta tražim i Tebi se kajem.